

24. Odpoveď ministra životného prostredia Slovenskej republiky L. Sólymosa na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky A. Zemanovej podanú 15. februára 2018 vo veci UNESCO a ochrany bukových pralesov Karpát



**MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

László Sólymos
minister

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 14-03-2018		
Číslo spisu: PRED-174/2018		
Listy: 3/-	Prílohy: -	
RZ	ZH	LU

Bratislava 14 . marca 2018
Číslo: 14595/2018

Vážená pani poslankyňa,

dňa 14. februára 2018 ste mi adresovali interpeláciu týkajúcu sa lokality svetového prírodného dedičstva *Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy* (ďalej len „lokalita UNESCO“). Zabezpečenie adekvátnej ochrany a starostlivosti o túto vzácnu lokalitu je jednou z priorít rezortu životného prostredia, ktorý spoločne s ďalšími dotknutými subjektmi prijal opatrenia na zlepšenie situácie a posilnenie ochrany prírody a krajiny v dotknutom území v súlade s odporúčaniami Výboru svetového dedičstva a medzinárodnej organizácie IUCN. Jedným z krokov pre komplexné riešenie tejto problematiky bola príprava materiálu „*Lokalita svetového dedičstva UNESCO Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy – komplexný návrh opatrení*“, ktorý vláda Slovenskej republiky schválila uznesením č. 528 zo dňa 15. novembra 2017 (ďalej len „uznesenie“). Z uvedeného uznesenia vyplynuli pre rezort životného prostredia viaceré úlohy, ku ktorým ste si vyžiadali informácie o ich plnení a zaslanie relevantných podkladov. V odpovedi na Vaše otázky si dovoľujem uviesť nasledovné:

1. Návrh úpravy hraníc slovenskej časti lokality UNESCO a jeho predloženie Centru svetového dedičstva (odpoveď na otázky č. 1 a 3)

Rezort životného prostredia sa dlhodobo snaží o spresnenie hraníc lokality UNESCO a prijatie vyššie uvedeného uznesenia viedlo k zintenzívneniu medzirezortných rokovaní a vytvoreniu odbornej pracovnej skupiny zameranej na úpravu hraníc lokality UNESCO. V zmysle úlohy B.1 uznesenia bol na základe výstupov odbornej pracovnej skupiny vypracovaný návrh úpravy hraníc lokality UNESCO. Rokovania s vlastníkami a užívateľmi pozemkov sú veľmi citlivé a pokračujú predovšetkým v prípade neštátnych vlastníkov lesov, nakoľko mandát na prijímanie rozhodnutí majú v prípade prevažnej väčšiny neštátnych subjektov valné zhromaždenia, ktoré sa budú konať v nadchádzajúcich týždňoch. Až po ich konečnom stanovisku bude možné vymedzenie hraníc uzavrieť. Rád by som však zdôraznil, že prvoradým cieľom rezortu životného prostredia je, aby definitívne vymedzenie hraníc v maximálnej možnej miere zohľadnilo podmienky definované v nominačnom projekte a pripomienky Centra svetového dedičstva.

2. Finančné dopady obmedzení vyplývajúcich z novo navrhovanej úpravy hraníc na neštátnych vlastníkov a užívateľov lesov (odpoveď na otázku č. 2)

V súlade s uznesením vlády SR č. 528 zo dňa 15. novembra 2017 vypracoval rezort životného prostredia odhadované finančné dopady obmedzení vyplývajúce z aktuálnej úpravy hraníc na neštátnych vlastníkov a užívateľov lesov. Je však potrebné zdôrazniť, že vyčíslenie finančných dopadov na dotknuté neštátne subjekty priamo závisí od navrhovanej úpravy hraníc, ktorá je aj naďalej predmetom rokovaní a toto vyčíslenie sa aktualizuje priebežne podľa výsledkov rokovaní. Súbežne s tým sa rokovania s dotknutými neštátnymi subjektmi týkajú aj formy náhrady podľa § 61 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Presnú kalkuláciu finančných dopadov na dotknuté neštátne subjekty bude možné získať až po dosiahnutí finálnej dohody ohľadom úpravy hraníc slovenskej časti lokality UNESCO a stanovenia obojstranne prijateľnej formy náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania. V súvislosti s tým mi dovoľte Vás uistiť, že vždy je naším cieľom poskytnúť neštátnym vlastníkom lesov adekvátne kompenzácie.

3. Aktivity rezortu životného prostredia v oblasti neformálnej environmentálnej výchovy a vzdelávania s cieľom zvyšovať povedomie o lokalite UNESCO (odpoveď na otázku č. 4)

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky sa v spolupráci s priamo riadenými organizáciami rezortu v zmysle platnej Rezortnej koncepcie environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu do roku 2025 podieľa na realizácii a propagácii výchovných a vzdelávacích aktivít v oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva. Spomedzi aktivít realizovaných v roku 2017 možno uviesť nasledovné:

V máji sa v Bardejove pod záštitou Centra svetového dedičstva UNESCO uskutočnila medzinárodná konferencia „*Benefits Beyond Inscription: Využitie značky UNESCO pre rozvoj udržateľného cestovného ruchu v regiónoch strednej Európy*“. Podujatie organizoval rezort životného prostredia spolu s mestom Bardejov a jeho cieľom bolo ponúknuť priestor na výmenu skúseností medzi relevantnými partnermi a širšiu diskusiu o tom, ako program UNESCO a jeho benefity priblížiť verejnosti, podporiť najlepšie postupy v oblasti cestovného ruchu a prehĺbiť spoluprácu medzi touto organizáciou a regiónom strednej Európy.

V spolupráci s Nadáciou pre ochranu biodiverzity Karpát a Slovenskou komisiou pre UNESCO bola zorganizovaná séria workshopov s účasťou expertov UNESCO na tému „*Rozvoj ochrany prírody a trvalo udržateľného cestovného ruchu v lokalite svetového dedičstva – Svetové prírodné a kultúrne dedičstvo – príležitosť pre všetkých*“. Workshopy boli určené pre predstaviteľov miestnych záujmových skupín pôsobiacich v regiónoch Snina a Sobrance s cieľom zvýšiť povedomie o prínosoch ocenenia UNESCO aj z hľadiska miestneho rozvoja.

V rámci zvyšovania povedomia laickej aj odbornej verejnosti bola k téme tzv. karpatských bukových pralesov zorganizovaná fotografická výstava vo Vihorlatskom múzeu v Humennom. Pripravený bol tiež článok o rozšírení trilaterálnej lokality UNESCO (Slovensko, Nemecko, Ukrajina) na multilaterálnu (12 európskych krajín), ktorý bol uverejnený v periodiku Chránené územia Slovenska č. 89.

Pre žiakov II. stupňa základných škôl sa pravidelne organizuje celoslovenská vedomostná súťaž EnviroTázniky. Aktuálny XIII. ročník súťaže EnviroTázniky 2017/2018 je venovaný téme „UNESCO – Svetové dedičstvo“ (<http://www.envirotazniky.sk/>). Cieľom súťaže je zvýšiť záujem žiakov základných škôl o prírodovedné predmety, problematiku životného prostredia, ako aj kultúrneho a prírodného dedičstva. Súčasne má súťaž prispieť k zvyšovaniu environmentálneho

povedomia, informovanosti o trvalo udržateľnom rozvoji a angažovanosti žiakov v otázkach životného prostredia doma, v škole a vo svojom regióne.

Okruchy súťažných otázok XIII. ročníka reflektujú tému svetového dedičstva UNESCO:

1. Karpatské bukové pralesy,
2. Jaskyne na Slovensku,
3. Kultúrne lokality a pamiatky,
4. Nehmotné kultúrne dedičstvo SR.

Rezort životného prostredia realizuje ďalšie aktivity súvisiace so svetovým prírodným a kultúrnym dedičstvom a aktívne spolupracuje na národnej ako aj medzinárodnej úrovni. Ide predovšetkým o propagačné a vzdelávacie aktivity súvisiace s druhou lokalitou svetového prírodného dedičstva na Slovensku – Jaskyňami Slovenského a Aggtelekského krasu, spoluprácu v oblasti svetového kultúrneho dedičstva alebo napríklad tiež v rámci cezhraničného slovensko-maďarského Novohrad-Nógrád geoparku, ktorý je zároveň držiteľom ocenenia Globálny geopark UNESCO.

Zlepšenie podpory environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu inicioval rezort životného prostredia aj prostredníctvom vytvorenia Zeleného vzdelávacieho fondu. V pilotnom ročníku 2018/2019 bolo spomedzi 40 projektových zámerov neziskových organizácií vybraných celkovo 28 projektov, ktoré budú podporené finančnými prostriedkami vo výške 155 000 €.

S úctou

Vážená pani
Anna Zemanová
poslankyňa Národnej rady Slovenskej republiky

Na vedomie:

Vážený pán

Andrej Danko

predseda Národnej rady Slovenskej republiky